

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

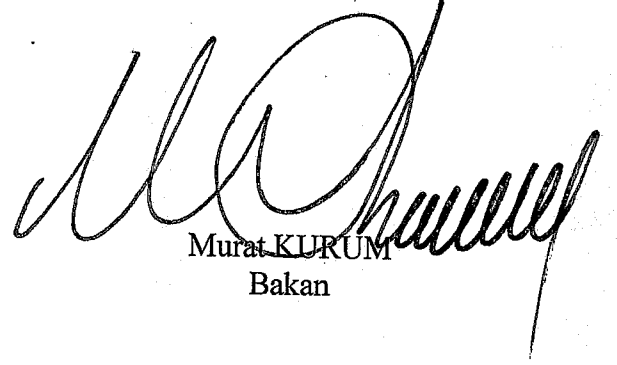
Sayı :30824082-6101926859
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

07 Ekim 2021
.../.../2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önermeleri incelenmiş olup, söz konusu önermelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (8 Adet, 12 Sayfa)
- Cevap Yazısı (151 Adet, 272 Sayfa)

7/45154	GK-159	7/50118-50/38	47440 GK 2	49215	45874 GK 168
7/46624	GK-174	7/50159	47990	49216	45875 GK 168
7/47875		7/50161	48146	49217	47140 GK 181
7/48134		7/50163	48147	49218	47141 GK 181
7/48135		7/50164	48148	49315	48149
7/48136		7/50165	48300	49316	48150
7/48534		7/50168	48301	49433	48252
7/49427		7/50563	48302	49438	48254
7/49429			48414		48543
			48415		48742
			48416		48879
			48417		49048
			48607		
			48608		

**HATAY MİLLETVEKİLİ
SAYIN LÜTFİ KAŞIKÇI'NIN
TBMM 7/48414 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

7/48414

SORULAR

Dünya ve Türkiye de kendini gösteren küresel iklim değişikliği doğal ve yenilenebilir kaynakların sürdürülebilir etkin kullanımını en iyi ve en verimli şekilde kullanılması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Ülkemizde nüfusun büyük bölümünün kentlerde yaşıyor olması kentsel teknik altyapı tesislerini her zamankinden daha da önemli bir noktaya getirmiştir. Yaşanan iklim değişikliğine paralel olarak artan dünya nüfusu ve bunun yanında endüstrileşen dünya sabit olan doğal kaynakların azalmasını sağlamaktadır.

Bu kaynakların en başında ise şüphesiz temiz su kaynakları gelmektedir. İnsanlığın temiz su kaynaklarına ulaşma arzusu tarihin hiçbir döneminde bugün ki kadar zorlaşmamıştır. Azalan temiz su kaynaklarının yanında önemli bir sorunda mevcut su kaynaklarının hızlı bir şekilde kirlenmesidir. Bu kirlilikten sadece iç sular (akarsu, göl vb) değil denizlerde nasibini almaktadır. Özellikle Marmara Denizi'nde görülen müsilaj tehdidi bunun en açık göstergesidir. Temiz su kaynaklarının korunmasının bir yolu da kentlerde oluşan evsel ve endüstriyel atık suların arıtılarak alıcı ortama deşarj edilmesidir. Arıtılmamış atık su veya iyi arıtılmamış atık suyun insanoğlunun kullandığı yüzeysel ve yüzey altı suyuna karışması durumunda önemli sağlık riskleri meydana gelebilmektedir. Atıksu birçok hastalığa neden olan mikroorganizmalar ile birlikte zararlı kimyasallar ve ağır metaller içerebilir. Dolayısıyla da atık su kaynaklı hastalıklar çeşitli çevre ve sağlık sorunlarına nedendir. Arıtılmış veya arıtılmamış atık suyun tamamına yakını sonuç olarak alıcı ortama (nehirlere, akarsulara, göllere, denizlere ve okyanuslara, bazen de yeraltı suyuna) ve oradan da içme ve kullanma maksatlı kuyu suyuna kadar girmektedir. Yukarıda da ifade edildiği şekilde atık suların arıtılması meselesi çağımızın en önemli çevre konularından biri haline çoktan gelmiştir.

Hatay ise ülkemizde kent nüfusu ile kır nüfusunun birbirine yakın olduğu ender şehirlerimizdendir. 5.524 km² yüzölçümüne sahip Hatay'da toplamda 1.628.894 kişi yaşamaktadır. Bu nüfusa geçici koruma altındaki Suriyelilerde eklendiğinde nüfus 2 milyonun üzerine çıkmaktadır. 15 ayrı ilçede yaşayan 2 milyon insanın evsel ve endüstri atık sularının kanalizasyon şebekeleri aracılığı ile toplanıp atık su arıtma tesislerinde arıtılarak alıcı ortama deşarj edilmesi görev ve sorumluluğu Hatay Büyükşehir Belediyesine aittir. Hatay'da içme suyu ihtiyacının büyük bölümü Büyükşehir Belediyesi tarafından yeraltı su kaynaklarından karşılanmaktadır. Dolayısı ile Hatay'daki alt yapı tesislerinin (kanalizasyon şebekesi, atıksu arıtma tesisleri v.b.) durumu içme suyunu da yakından ilgilendirmektedir.

Bu kapsamda;

- 1- Hatay ili genelinde (15 ilçede) evsel ve endüstri kaynaklı atıksuların toplanması ve taşınması için gerekli olan kanalizasyon şebekesinin durumu nedir?
- 2- İlçelerde ki atıksu arıtma tesislerinin durumu nedir?
- 3- Atıksu arıtma tesisleri aracılığı ile arıtılan suların deşarj edildiği alıcı ortamlar nerelerdir?

- 4- Büyükşehir statüsü kazanmadan önceki yıllarda köy olarak bilinen bugün ise mahalle olarak adlandırılan yerleşim yerlerinden kanalizasyon şebekesi tamamlanmış olan mahalleler neresidir? Kanalizasyon  ebekesi olan mahallelerin atıksularının arıtılması işlemi nerede yapılmaktadır?
- 5- Büyükşehir statüsü kazanmadan önceki yıllarda köy olarak bilinen bugün ise mahalle olarak adlandırılan yerleşim yerlerinden kanalizasyon şebekesi hala yapılmayan mahalleler neresidir? Bu mahallerin atıksularının biriktiği çay, dere gibi i  suların durumu nedir?
- 6- Hatay genelinde kaç adet foseptik kuyusu vardır? Bu kuyuların ilçelere göre dağılımı nasıldır?

CEVAPLAR

Hatay Büyükşehir Belediyesi Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünden alınan bilgede;

15 il e merkezinde evsel atık su olarak Payas, D rt yol, Samandağ, İskenderun ve Antakya ilçelerinin bir kısmında kanalizasyon şebekesi mevcutken, Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (HATSU) kurulu u sonrasında Altınözü, Kırıkhan, Belen, Erzin, Hassa, Kumlu ilçelerinin merkez mahallerinin tamamı ve Antakya, Arsuz, Defne ilçelerinin bir kısmının Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi tarafından tamamlandığı, Yayladağı ilçesinin merkez mahallelerinde kanalizasyon şebekesi yapımına ba lanıldığı ve il genelinde kalan bölgeler için peyderpey kanalizasyon şebekesi yapımına devam edildiği, bugüne kadar toplamda 1.243,72 kilometre kanalizasyon şebekesi tamamlandığı,

Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresinin 16 adet Atıksu Arıtma Tesisini işlettiği, tesislerden 7 tanesinin devir tasfiye komisyonunca devredildiği (İskenderun, Antakya, Payas, Payas Ek, Belen TOKİ, Karayılan, Gözcüler Atıksu Arıtma Tesisini), 9 adet Atıksu Arıtma Tesisinin (D rt yol, Samandağ, Erzin, Narlıca (MBR), Reyhanlı, Serinyol, Kırıkhan, Denizciler, Hassa Atıksu Arıtma Tesisleri) yapımı ve devreye alınması Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünce gerçekleştirildiği,

İskenderun Atıksu Arıtma Tesisinin 248.300 kişi ve 57.000 m³/gün kapasiteli olduğu, Akdeniz'den deşarj edildiği, Antakya Atıksu Arıtma Tesisinin 214.000 kişi ve 28.800 m³/gün kapasiteli olduğu, Asi Nehri'nden deşarj edildiği, Aktif Denizciler Atıksu Arıtma Tesisinin 30.000 kişi ve 4.354 m³/gün kapasiteli olduğu, E  ek Geçmez Deresi'nden deşarj edildiği, Payas T tenbaca Evsel Atıksu Arıtma Tesisinin 35.000 kişi ve 5.500 m³/gün kapasiteli olduğu, Hurma E  ik Deresi'nden deşarj edildiği, Payas Top Sahası Evsel Atıksu Arıtma Tesisinin 12.000 kişi ve 1.800 m³/gün kapasiteli olduğu, Payas  ayı'ndan deşarj edildiği, Belen Paket Atıksu Arıtma Tesisinin 2.400 kişi ve 400 m³/gün kapasiteli olduğu, Kuru Dere'den deşarj edildiği, Karayılan Evsel Atıksu Arıtma Tesisinin 4.900 kişi ve 529 m³/gün kapasiteli olduğu, Kaplan Deresi'nden deşarj edildiği, D rt yol Atıksu Arıtma Tesisinin 104.000 kişi ve 12.769 m³/gün kapasiteli olduğu, Deli  ay'dan deşarj edildiği, Samandağ Atıksu Arıtma Tesisinin 53.000 kişi ve 8.052 m³/gün kapasiteli olduğu, Asi Nehri'nden deşarj edildiği, Kırıkhan Atıksu Arıtma Tesisinin 130.000 kişi ve 18.000 m³/gün

kapasiteli olduğu, Karasu'dan deşarj edildiği, Reyhanlı Atıksu Arıtma Tesisinin 80.000 kişi ve 8.756 m³/gün kapasiteli olduğu, Afrin Çayı'ndan deşarj edildiği, Erzin Atıksu Arıtma Tesisinin 60.000 kişi ve 5.842 m³/gün kapasiteli olduğu, Erzin Çayı'ndan deşarj edildiği, Narlıca Atıksu Arıtma Tesisinin 160.220 kişi ve 21.264 m³/gün kapasiteli olduğu, Asi Nehri'nden deşarj edildiği, Serinyol Atıksu Arıtma Tesisinin 36.000 kişi ve 3.859 m³/gün kapasiteli olduğu, Çaputlu Deresi'nden deşarj edildiği, Gözcüler Atıksu Arıtma Tesisinin 2.800 kişi ve 420 m³/gün kapasiteli olduğu, Kuru Dere'den deşarj edildiği, Hassa Atıksu Arıtma Tesisinin 40.000 kişi ve 4.000 m³/gün kapasiteli olduğu, Tiyek Deresi'nden deşarj edildiği,

Altınözü ilçesinin köy vasfından mahalleye dönmüş olan Akdarı, Kazancık ve Tepehan Mahallelerinin bir kısmı ve Seferli Mahallesinin tamamında kanalizasyon şebekesinin tamamlandığı, geçici deşarj verildiği, mevcut deşarjlar yapılacak olan paket atık su arıtma tesislerine bağlanacağı,

Antakya ilçesinin köy vasfından mahalleye dönmüş olan Akhisar, Alahan, Alazı, Anayazı, Büyükdalyan, Derince, Dikmece, Gülderen, Oğlakören, Üçgedik, Üzümdalı ve Zülüflühan Mahallelerinin kanalizasyon şebekesi yapımına başlandığı, bu şebekelerin bir kısmı Serinyol Atıksu Arıtma Tesisine bir kısmının ise Küçükalyan-Narlıca MBR Teknolojili Atıksu Arıtma Tesisine bağlanacağı,

Belen ilçesinin; köy vasfından mahalleye dönmüş olan Atık ve Sarımazı Mahallelerinin kanalizasyon şebekesinin tamamlandığı, İskenderun Atıksu Arıtma Tesisine bağlantısının sağlandığı,

Erzin ilçesinin; köy vasfından mahalleye dönmüş olan Başlamış, Gökdere, Kızlarçayı, Kuyuluk ve Yoncadüzü Mahallelerinin kanalizasyon şebekesinin tamamlandığı, deşarjının Erzin Atıksu Arıtma Tesisine bağlandığı,

İskenderun ilçesinin; köy vasfından mahalleye dönmüş olan Cırtıman ve Karahüseyinli Mahallelerinin büyük bir kısmının kanalizasyon şebekesi tamamlandığı, deşarjının İskenderun Atıksu Arıtma Tesisine bağlandığı,

Payas ilçesinin; köy vasfından mahalleye dönmüş olan Kozludere Mahallesinin kanalizasyon şebekesinin tamamlandığı, deşarjının Payas Atıksu Arıtma Tesisine bağlandığı,

Büyükşehir statüsü kazanılmadan önceki yıllarda kırsal (köy) olan 359 adet mahallenin 80'inde bütün mahalleye hizmet eden (tamamlanmış) kanalizasyon şebekesi, 34'ünde ise kısmi olarak tamamlanmış kanalizasyon şebekesi bulunduğu, toplam 114 adet kırsal (köy) mahallenin mevcut olduğu,

Hatay ili genelinde bulunan ve kanalizasyon şebeke hattı mevcut veya kısmen tamamlanmış kırsal (köy) mahallelerin 13 adedinin bağlı oldukları ilçelerdeki Atıksu Arıtma Tesislerine, 1 adedinin faal durumda olan Doğal Arıtma Tesisi marifeti ile deşarj edildiği, ayrıca mahalle bazlı 2 adet fosseptik kuyusunda biriken atık suyun düzenli olarak çekilerek Atıksu Arıtma Tesisine götürüldüğu, Hatay ili genelinde bulunan ve kanalizasyon şebeke hattı mevcut veya kısmen tamamlanmış kırsal (köy) mahallelerin 15 adedinin Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü veya İl Özel İdaresi zamanında yapılan ve hâlihazırda faal durumda olmayan Doğal Arıtma

Tesisine ve 83 adet şebeke hattı sonu ise Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğüne devredilmiş haliyle korunduğu,

Altınözü ilçesinin; köy vasfından mahalleye dönmüş olan ve kanalizasyon şebekesi olmayan Babatorun, Kansu, Keskincik, Kozkalesi, Mayadalı, Oymaklı, Seferli ve Yarseli Mahallelerinin kanalizasyon şebeke projelerinin tamamlandığı, bu şebekelerin deşarjlarının ise mümkün olan noktalarda mevcut atık su arıtma tesislerine bağlanacağı, olmayan noktalarda ise yapılacak olan paket atık su arıtma tesislerine bağlanacağı,

Antakya ilçesinin; köy vasfından mahalleye dönmüş olan ve kanalizasyon şebekesi olmayan Açıkdere, Alaattin, Arpahan, Aşağıoba, Günyazı, Mansurlu, Paşaköy, Tahtaköprü, Uzunaliç ve Yeşilova Mahallelerinin kanalizasyon şebeke projelerinin tamamlanarak onaylandığı, bu şebekelerin deşarjlarının mümkün olan noktalarda mevcut atıksu arıtma tesislerine bağlanacağı, olmayan noktalarda ise yapılacak olan paket atık su arıtma tesislerine bağlanacağı,

Arsuz ilçesinin; köy vasfından mahalleye dönmüş olan kanalizasyon şebekesi bulunmayan Arpaderesi, Harlısu, Helvalı, Kışla, Kozaklı, Nergislik, Pirinçlik Mahallelerinin kanalizasyon şebeke projelerinin tamamlanarak onaylandığı, bu şebekelerin deşarjlarının ise yapılacak olan paket atık su arıtma tesislerine bağlanacağı,

Belen ilçesinin; köy vasfından mahalleye dönmüş olan ve kanalizasyon şebekesi bulunmayan Kıcı, Müftüler ve Şenbük Mahallelerinin kanalizasyon şebeke projelerinin tamamlanarak onaylandığı, bu şebekelerin deşarjlarının ise yapılacak olan paket atıksu arıtma tesislerine bağlanacağı,

Defne ilçesinin; köy vasfından mahalleye dönmüş olan ve kanalizasyon şebekesi bulunmayan Aşağıokçular, Bahçeköy, Balıklıdere, Ballıöz, Büyükçat, Çınarlı, Çökek, Değirmenyolu, Döver, Güneysöğüt, Hancağız, Koçören, Meydancık, Orhanlı, Özbek, Samankaya, Sinanlı, Üzengili ve Yeniçağ Mahallelerinin kanalizasyon şebeke projelerinin tamamlanarak onaylandığı, bu şebekelerin deşarjlarının mümkün olan noktalarda mevcut atık su arıtma tesislerine bağlanacağı, olmayan noktalarda ise yapılacak olan paket atık su arıtma tesislerine bağlanacağı,

Hassa ilçesinin; köy vasfından mahalleye dönmüş olan ve kanalizasyon şebekesi bulunmayan Akkülek, Arpalıuşağı, Buhara, Demrek, Gülkent ve Yuvalı Mahallelerinin kanalizasyon şebeke projelerinin tamamlandığı, bu şebekelerin deşarjlarının mümkün olan noktalarda mevcut atık su arıtma tesisine bağlanacağı, olmayan noktalarda ise yapılacak olan paket atık su arıtma tesislerine bağlanacağı,

İskenderun ilçesinin; köy vasfından mahalleye dönmüş olan ve kanalizasyon şebekesi bulunmayan Aşkarbeyli Mahallesinin kanalizasyon şebeke projesinin tamamlandığı, bu şebekenin deşarjının ise İskenderun Atıksu Arıtma Tesisine bağlanacağı,

Reyhanlı ilçesinin; köy vasfından mahalleye dönmüş olan ve kanalizasyon şebekesi bulunmayan Tayfur Sökmen Mahallesinin kanalizasyon şebeke projelerinin tamamlandığı, bu şebekelerin deşarjlarının ise yapılacak olan paket atık su arıtma tesislerine bağlanacağı,

Samandağ ilçesinin; köy vasfından mahalleye dönmüş olan ve kanalizasyon şebekesi bulunmayan Ataköy, Avcılar, Çanakoluk, Çöğürlü, Fidanlı, Gözene, Huzurlu, Kapısıuyu, Karaçay, Meydan ve Vakıflı Mahallelerinin kanalizasyon şebeke projelerinin tamamlandığı, bu şebekelerin deşarjlarının mümkün olan noktalarda mevcut atık su arıtma tesisine bağlanacağı, olmayan noktalarda ise yapılacak olan atık su arıtma tesislerine bağlanacağı,

Yayladağı ilçesinin; köy vasfından mahalleye dönmüş olan ve kanalizasyon şebekesi bulunmayan Bozlu ve Çakı Mahallelerinin kanalizasyon şebeke projelerinin tamamlandığı, bu şebekelerin deşarjlarının ise yapılacak olan atık su arıtma tesislerine bağlanacağı,

Köy vasfından mahalleye dönmüş olan ve kanalizasyon şebekesi bulunmayan diğer mahallelerde; büyükşehir statüsü kazanılmadan önceki yıllarda kırsal (köy) olan 359 adet mahallenin 114'ünde tamamen veya kısmen kanalizasyon şebekesi bulunduğu, 245 adedinde kanalizasyon şebekesi bulunmadığı,

Hatay ili genelinde Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü görev, yetki ve sorumluluğunda olan yalnızca Belen ilçesi sınırları dâhilindeki merkez mahallelerde 9 adet ve kırsal mahallelerde 2 adet olmak üzere toplam 11 adet mahalle bazlı fosseptik kuyusunun mevcut olduğu, il genelinde, kanalizasyon şebeke hatları olmayan merkez mahalle, belde mahalle ve kırsal (köy) mahallelerde bireysel bazlı (vatandaşların kullandığı) fosseptik kuyularının mevcut olduğu, bakım, onarım ve işletmesi Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü görev, yetki ve sorumluluğunda bulunmadığından sayı bildirilmediği, ancak, vatandaşlardan talep gelmesi durumunda fosseptik kuyularının çekiminin Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi imkânlarıyla gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

22.03.2015 tarihli ve 29303 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği" kapsamında Hatay İlinde Antakya, İskenderun, Dört Yol, Samandağ, Kırıkhan, Reyhanlı, Narlıca ve Erzin Belediyelerine ait atıksu arıtma tesislerinde SAİS kabini kurulmuştur. Bu kapsamda söz konusu tesislerin arıtma tesisi çıkışlarında pH, iletkenlik, çözünmüş oksijen, debi, kimyasal oksijen ihtiyacı (KOİ), askıda katı madde (AKM) ve sıcaklık parametreleri anlık olarak ölçülmekte ve Bakanlığımız tarafından online olarak izlenmektedir.